

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«Οι μαθητές του ΓΕΛ Βαγίων μας ξεναγούν
στο Καβίριο»

ΒΑΓΙΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

Πριν την επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Χώρο

- Έχει προηγηθεί επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θήβας, σύμφωνα με το εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Τα καβιρικά αγγεία της Θήβας ζωντανεύουν»
- Γίνεται «χαρτογράφηση» της επίσκεψής προκειμένου οι μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τον αρχαιολογικό χώρο και τα μέρη του.
- Αρχικά εντοπίζουμε στο χάρτη το Ιερό των Καβίρων. Συζητάμε με τους μαθητές μας σχετικά με το «χαρακτήρα» του αρχαιολογικού χώρου (χώρος λατρείας στο πλαίσιο μυστηριακών τελετών προς τιμή του Θεού Κάβιρου, του Ιερού Παίδα και της Καβιραίας Δήμητρας).
- Δεδομένου ότι το Ιερό διαθέτει και μικρό θέατρο ζητάμε από τους μαθητές/τριες να θυμηθούν τα μέρη του Αρχαίου Θεάτρου¹ με τη βοήθεια της ακόλουθης κάτοψης.

- Τέλος αξιοποιώντας το Google map ζητάμε από τους μαθητές να σχεδιάσουν τη διαδρομή Βάγια- Καβίριο.

¹ Θα μπορούσαν να κάνουν την άσκηση για τα μέρη του αρχαίου θεάτρου που βρίσκεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/ask.Istorias/theatro-meri.htm>

Κατά την επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο

Διάρκεια επίσκεψης: 60'

Ηλικία μαθητών: 16 ετών

Επιδιωκόμενοι στόχοι:

Οι μαθητές:

- ✚ Να νιώσουν οικεία με το περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου μέσα από τη βιωματική γνώση και εμπειρία.
- ✚ Να καλλιεργήσουν την αντίληψη του χώρου και του προσανατολισμού σε αυτόν.
- ✚ Να κινητοποιήσουν τις αισθήσεις και τη φαντασία τους.
- ✚ Να εμπλακούν στη διαδικασία παρατήρησης και κατανόησης των αρχαίων τεκμηρίων.
- ✚ Να ανακαλέσουν τις θεωρητικές γνώσεις τους για το Ιερό των Καβίρων και για τα Αρχαία Θέατρα γενικά και να τις συσχετίσουν με το συγκεκριμένο αρχαιολογικό χώρο.
- ✚ Να συνδέσουν τα αρχαιολογικά ευρήματα με την περιοχή και το φυσικό περιβάλλον.
- ✚ Να αναγνωρίσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές της ζωής ανάμεσα στο ιστορικό παρελθόν και το σύγχρονο παρόν.
- ✚ Να ταξιδέψουν νοερά στην εποχή κατασκευής του Ιερού και του Θεάτρου, να γνωρίσουν τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή τους, να εντοπίσουν τη χρήση των υλικών αυτών σήμερα και να κατανοήσουν την αναγκαιότητα χρήσης φιλικών προς το περιβάλλον οικοδομικών υλικών.
- ✚ Να εκτιμήσουν την αξία του αρχαιολογικού χώρου και να ευαισθητοποιηθούν ως προς την ανάγκη προστασίας και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

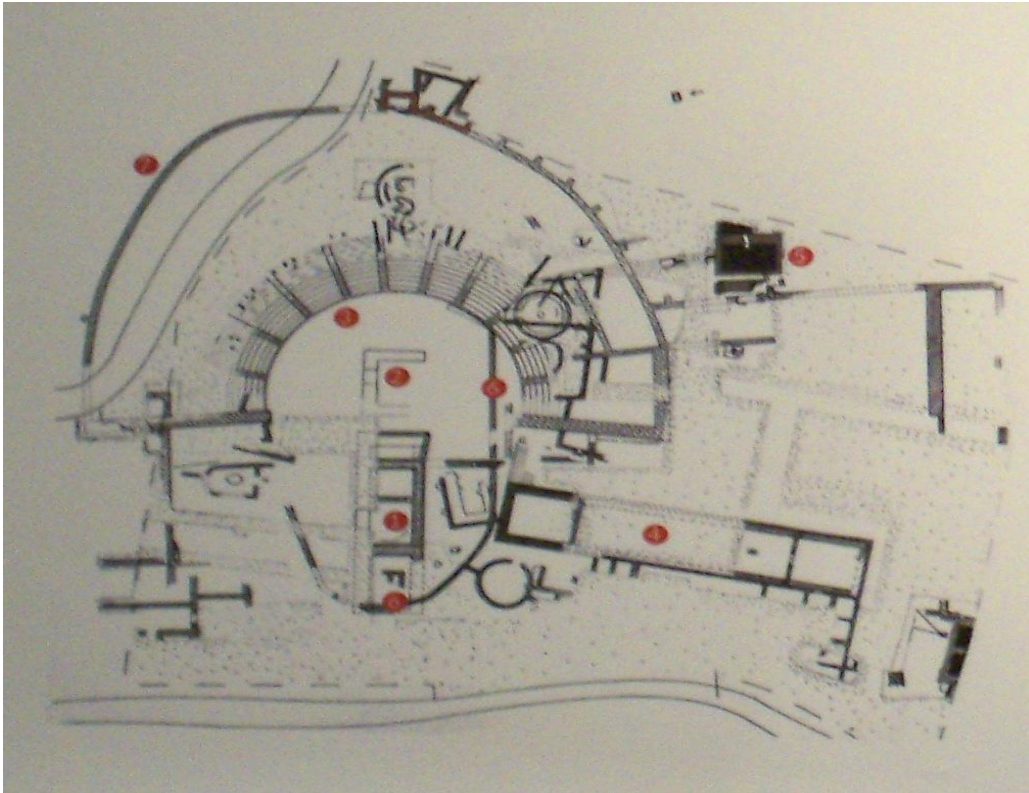
Μέθοδος περιήγησης: Ακολουθείται διαδρομή εξερεύνησης όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες ανακαλύπτουν το Ιερό βήμα-βήμα. Κατά τη διάρκειά της εξερεύνησης οι μαθητές συμπληρώνουν προοδευτικά το φύλλο εργασίας που ακολουθεί.

Η επίσκεψη ολοκληρώνεται με βιωματικά παιχνίδια και δράσεις.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Του μαθητή/της μαθήτριας:.....

Ημερομηνία:.....

1. Ναός / Temple
 2. Βωμός / Altar
 3. Θέατρο / Theatre
 4. Στοά / Stoa
 5. Δεξαμενή / Cistern
 6. Περιβολος ιερού / Sanctuary's enclosure wall
 7. Περιβολος θεάτρου / Theatre's retaining wall
- Κτίσματα παλαιότερα της ελληνοιστικής εποχής
Structures of earlier date than Hellenistic times
- Κτίσματα ελληνοιστικών χρόνων
Structures of Hellenistic times
- Κτίσματα ρωμαϊκών χρόνων
Structures of Roman times

Φτάνοντας στο Ιερό

➤ Προσανατολιστείτε: Με οδηγό τα σημεία του ορίζοντα (πυξίδα) που θα βρείτε στην κάτοψη του Ιερού των Καβίρων, σημειώστε προς ποια κατεύθυνση βρίσκονται:

α. Η Θύβα

β. Τα Βάγια και το σχολείο μας

- Για ποιους λόγους νομίζετε πως οι Θηβαίοι επέλεξαν το συγκεκριμένο σημείο (στην πλαγιά ενός χαμηλού υψώματος) για να χτίσουν το ιερό των Καβίρων:
 - α) Η θέση ορίστηκε από τον ιερέα του Θεού Κάβιρου
 - β) Δεν υπήρχε άλλος ελεύθερος χώρος στην πόλη
 - γ) Δεν ήταν ορατό, άρα εξασφάλιζε απόλυτη απομόνωση από την αστική ζωή;

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

- Με βάση την κάτοψη που θα βρείτε στα φύλλα εργασίας, συσχετίστε τη θέση του Θεάτρου με το Ιερό/ ναό των Καβίρων.
.....
- Τι υποδηλώνει ο προσανατολισμός του κοίλου (προς την πλευρά του ναού);
.....
.....
- Λαμβάνοντας υπόψη τα προηγούμενα, σκεφτείτε τι είδους θεάματα φιλοξενούσε το συγκεκριμένο θέατρο;
.....
.....

Ας παρατηρήσουμε τώρα τα μέρη του Θεάτρου.

Θυμηθείτε την κάτοψη του αρχαίου Θεάτρου που σας δόθηκε κατά την προετοιμασία της επίσκεψής μας και συγκρίνετε τα μέρη ενός αρχαίου Θεάτρου με αυτά του Θεάτρου του Ιερού των Καβιριών.

Στάση 1^η: Η σκηνή

- Εντοπίσατε τη σκηνή του Θεάτρου στο Καβίριο²;
.....

Στάση 2^η: η ορχήστρα

Παρατηρήστε την ορχήστρα.

- Τι σχήμα έχει;
.....

² Απουσία σκηνής. Μάλλον ως σκηνή χρησιμοποιήθηκε η πρόσοψη της δυτικής πτέρυγας του ναού

- Μεταξύ ποιων μερών του αρχαιολογικού χώρου βρίσκεται η ορχήστρα;
.....
- Ποια ήταν η χρήση της ορχήστρας στα αρχαία θέατρα;
.....
- Ποια φαντάζεστε πως θα ήταν η χρήση της στο συγκεκριμένο θέατρο;
.....
- Ανακαλύψατε που βρίσκεται ο βωμός; Βρείτε τον και φωτογραφίστε τον.
.....
- Στην ορχήστρα του αρχαίου θεάτρου οδηγούσαν δύο διάδρομοι που σχηματίζονταν ανάμεσα στη σκηνή και το κοίλο. Πώς ονομάζονται;
.....
- Εντοπίζετε τέτοιους διαδρόμους στο συγκεκριμένου θέατρο;
.....
- Κοιτάξτε προσεκτικά την περιφέρεια της ορχήστρας. Εντοπίζετε τον αγωγό απορροής υδάτων, τον επονομαζόμενο εύριπο;
.....

Στάση 3η: Το κοίλο

Το κοίλο χτίστηκε σε δύο οικοδομικές φάσεις: Η πρώτη κατά τους ελληνιστικούς χρόνους (200-150) και η δεύτερη στα ρωμαϊκά χρόνια (50-100 π.Χ.) στην οποία ανήκουν τα διατηρούμενα ως σήμερα εδώλια.

- Μετρήστε πόσες από τις σειρές εδωλίων που είχε το θέατρο κατά την κατασκευή του διατηρούνται σήμερα. Βάλτε σε κύκλο τη σωστή απάντηση:
6, 7, 9
- Η πρώτη σειρά εδωλίων ονομάζεται προεδρία. Διαφέρει από τα υπόλοιπα εδώλια; Για ποιους νομίζετε πως προορίζονταν αυτές οι θέσεις; Κυκλώστε μια ή περισσότερες επιλογές.
Α. ιερείς, Β. γυναίκες, Γ. ποιητές, Δ. δούλους, Ε. άρχοντες της πολιτείας, Στ. πρέσβεις

Στα άκρα του κοίλου του αρχαίου θεάτρου υπήρχαν τοίχοι στήριξης του εδάφους που ονομάζονταν αναλημματικοί και τοίχοι κάθετοι στους αναλημματικούς τοίχους που χρησιμεύαν για τη στήριξη τους, οι λεγόμενες αντηρίδες.

- Εντοπίστε και φωτογραφίστε τους αναλημματικούς τοίχους και τις αντηρίδες στα άκρα του κοίλου;

- Με βάση την κάτοψη του αρχαιολογικού χώρου που σας δόθηκε προσπαθήστε να εντοπίσετε τα ερείπια του ναού των Καβίρων. Σε ποιο σημείο τα εντοπίζετε;
 - α. Ανατολικά του θεάτρου
 - β. Δυτικά του θεάτρου
 - γ. Σε άλλο σημείο; Πού;.....
- Που βρίσκεται η στοά σε σχέση με το ναό; Κυκλώστε τη σωστή απάντηση.
 - α. Ν.Α. του ναού
 - β. Ν.Δ. του ναού
 - γ. Β.Α. του ναού
 - δ. Β.Δ. του ναού
 - ε. Σε άλλο σημείο; Πού;.....
- Σε τι νομίζετε πως χρησίμευε η στοά;

.....
.....

- Στον χώρο του Ιερού υπήρχε και δεξαμενή, όπως διαπιστώνετε από την κάτοψη του χώρου που έχετε στα χέρια σας. Μπορείτε να σκεφτείτε ποια ήταν η χρησιμότητα της στο Ιερό των Καβίρων;

.....
.....

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει κάποιες από τις ακόλουθες δράσεις:

1^η δράση: «Παρατήρηση και προβληματισμός γύρω από τα υλικά δόμησης τότε και σήμερα»

➤ Παρατηρήστε και καταγράψτε τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του ιερού και του θεάτρου του Καβιρίου. Ποια από τα ακόλουθα είδη υλικών ανακαλύψατε;

A. Ξύλο

B. Πέτρα

Γ. Μάρμαρο

Να κυκλώσετε τη σωστή απάντηση.

➤ Από πού νομίζετε ότι μπορεί να προμηθεύτηκαν αυτά τα υλικά;

.....
.....
.....

➤ Αν χτίζατε σήμερα ένα αντίστοιχο κτίριο, τι υλικά θα χρησιμοποιούσατε;

.....

➤ Με ποια από τα ακόλουθα κριτήρια επιλέγει ο άνθρωπος τα υλικά δόμησης, τότε και σήμερα (επιλέξτε):

- την αισθητική και το ταίριασμα με το φυσικό περιβάλλον
- τη λειτουργικότητά τους
- τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους
- τη διάρκεια ζωής και την αντοχή τους στο χρόνο
- όλα τα παραπάνω;

➤ Τι είδους **πήλινα αγγεία** βρέθηκαν στο χώρο του Ιερού;

.....
.....

➤ Τι είδους αντικείμενα κατασκευάζονται σήμερα από **πηλό**;

.....
.....

Κατά την επιστροφή στην τάξη οι μαθητές/τριες συζητούν και σχολιάζουν με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού τα αποτελέσματα και καταλήγουν σε συμπεράσματα για τη διαχρονική χρήση των υλικών και τη σχέση τους με το φυσικό περιβάλλον.

Εναλλακτικά θα μπορούσαμε να προβούμε στην ακόλουθη δράση αξιοποιώντας την ομαδοσυνεργατική μέθοδο (Η ομάδα χωρίζεται σε 2 υποομάδες):

2^η δράση: «Συνομιλώ με τον αρχιτέκτονα του Ιερού».

Προσπαθήστε να ταξιδέψετε με τη μηχανή του χρόνου στους ελληνιστικούς χρόνους. Ένας από εσάς θα υποδυθεί τον κατασκευαστή που μόλις ολοκλήρωσε το χτίσιμο του ναού και οι υπόλοιποι θα μοιραστείτε σε δύο υποομάδες: οι μισοί θα είστε οι συνεργάτες (ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ) του κατασκευαστή και οι άλλοι μισοί θα υποδυθείτε τους κατοίκους του χωριού των Καβίρων (ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΟΙΚΩΝ), οι οποίοι, περίεργοι για το "εργοτάξιο" που στήνεται στο χωριό τους, περιτριγυρίζουν τον αρχιτέκτονα και τους συνεργάτες του και τους ρωτούν. Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ετοιμάστε ερωτήσεις που θα θέλατε να απευθύνετε στον κατασκευαστή και τους συνεργάτες του. (π.χ. Για ποιους λόγους επέλεξε το σημείο αυτό; Πώς κατάφερε να χτίσει το Ιερό; Ποια υλικά επέλεξε και γιατί; Πού βρήκε τα υλικά κατασκευής του;) Οι συνεργάτες μαζί με τον κατασκευαστή φανταστείτε και προετοιμάστε τις ενδεχόμενες απαντήσεις που θα μπορούσαν να δοθούν.

3^η δράση: «Παιχνίδι αισθήσεων».

Η ομάδα χωρίζεται σε πέντε υποομάδες. Η κάθε υποομάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει μόνο μια αίσθηση στο πλαίσιο της δραστηριότητας (όραση, όσφρηση, ακοή, γεύση, αφή). Κατόπιν καλούνται τα μέλη της ομάδας να πραγματοποιήσουν ένα φανταστικό ταξίδι στο Ιερό των Καβίρων την κλασική εποχή, κατά τη διάρκεια των μυστηριακών τελετών, χρησιμοποιώντας μόνο τη μια αίσθηση. Σε ένα φύλλο χαρτιού η κάθε ομάδα μετά από συζήτηση δέκα λεπτών καταγράφει τι είδε, τι άκουσε, τι γεύτηκε, τι ακούμπησε, τι μύρισε. Οι εκπρόσωποί τους, ανακοινώνουν το αποτέλεσμα της εργασίας και στο τέλος η ολομέλεια παρουσιάζει το κείμενο που αφορά μια φανταστική περιήγηση/συμμετοχή στα Καβίρια μυστήρια μέσα από τις πέντε αισθήσεις. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να συνεχίσει τη συζήτηση συγκρίνοντας το παρελθόν με τη σύγχρονη πραγματικότητα και προσπαθώντας να βρει ομοιότητες αναφορικά με τη θρησκευτική λατρεία τότε και σήμερα.

4^η δράση: «Θεατές στα Καβίρια μυστήρια».

Οι μαθητές υποδύονται ρόλους Θηβαίων πολιτών αλλά και ξένων που φθάνουν στο θέατρο για να παρακολουθήσουν τις μυστηριακές τελετές. Καλούνται να επιλέξουν ρόλους Θηβαίων πολιτών των ελληνιστικών χρόνων που είναι ήδη μνημένοι στα Καβίρια μυστήρια και προσέρχονται στο χώρο του Ιερού, για να παρακολουθήσουν τις τελετές μύησης νέων μελών. Προτείνονται ενδεικτικές κατηγορίες θεατών που δίνουν μια χαρακτηριστική εικόνα του κοινού των τελετών των ελληνιστικών χρόνων. Ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών μπορούμε να αξιοποιήσουμε όλες ή μερικές από τις παρακάτω κατηγορίες:

απλοί πολίτες

γονείς με τα νεαρά παιδιά τους

στρατηγοί

ξένοι

ιερείς

άρχοντες

γυναίκες

δούλοι

Αφού οι μαθητές επιλέξουν ρόλους, μπορούμε να φτιάξουμε μαζί τους καρτέλες-ταυτότητες με τα ονόματα των κοινωνικών ομάδων που θα υποδυθούν. Στη συνέχεια τους καλούμε να καθίσουν στον ελεύθερο χώρο του κοίλου (ό,τι έχει διασωθεί), ακολουθώντας τη σειρά που κάθονταν οι διαφορετικές κατηγορίες πολιτών ανάλογα με την κοινωνική τους θέση. Τους εξηγούμε πως οι θεατές κάθονταν σε προκαθορισμένες θέσεις και τους καλούμε να σκεφτούν ποιοι κατά τη γνώμη τους καταλάμβαναν τις πρώτες θέσεις (ιερείς, άρχοντες, στρατηγοί, και άλλα σημαίνοντα πρόσωπα), που κάθονταν οι απλοί πολίτες (ανώτερες σειρές), που θα κάθονταν οι γυναίκες και οι δούλοι, αν μπορούσαν να παρακολουθήσουν τις τελετές, (σε πιο απομακρυσμένες θέσεις, στα ψηλότερα εδώλια ή στις πλαϊνές κερκίδες) και πού πιθανολογούν ότι θα κάθονταν οι ξένοι.³

Λαμβάνουμε υπόψη μας ή υποθέτουμε την εποχή που γίνονταν τα Καβίρια μυστήρια, τις καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν, τις ώρες, τη διάρκεια και την ατμόσφαιρα των τελετών (π.χ. είναι βράδυ, έχει κρύο, οι θεατές έχουν μαζί τους κουβέρτες, παρακολουθούν σιωπηλά).

Ενδεικτικά: Βρισκόμαστε στη Θήβα και συγκεκριμένα στο Ίερό των Καβίρων περίπου μέσα του 2ου π.Χ. αιώνα. Φανταστείτε ότι έχετε ετοιμαστεί, για να παρακολουθήσετε τις τελετές που λαμβάνουν χώρα στα Καβίρια μυστήρια, τα οποία ξεκινούν με τη δύση του ήλιου και συνεχίζονται κατά τη διάρκεια της νύχτας. Είναι μισοσκότεινα, έχει κρύο και θα είστε εδώ κατά τις νυχτερινές ώρες. Έχετε φροντίσει όμως, από το σπίτι σας να είστε εφοδιασμένοι με τα απαραίτητα. Ποια μπορεί να είναι αυτά;

Λάβετε θέσεις ανάλογα με την κοινωνική σας ομάδα. Πιστεύετε ότι ακούτε και βλέπετε όλοι το ίδιο καλά; Γιατί;

Καταγράψτε τι βλέπετε, τι ακούτε, τι μυρίζετε, τι ακουμπάτε, τι γεύεστε.

Η 4η δράση μπορεί να συνδυαστεί με την 3^η.

³ Βλ. «Από τη διονυσιακή λατρεία στη θεατρική πράξη» (Κεφ. 4. Θεατρικοί αγώνες και παραστάσεις στην αρχαιότητα: Το κοινό, σελ. 36)

5^η δράση: «Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του αρχαιολογικού χώρου. Σκέψεις-προβληματισμοί-προτάσεις».

Συγκρίνετε τις παρακάτω φωτογραφίες από το Καβίριο. Τι παρατηρείτε; Σε ποιες σκέψεις σας οδηγούν; Καταγράψτε τις και θα τις συζητήσουμε με την επιστροφή μας στο σχολείο.

Φωτογραφία από τις ανασκαφές στο Καβίριο

Φωτογραφία από το Καβίριο, 2014

Φωτογραφία από το Καβίριο, Μάρτιος 2017

Μετά την επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο

Επιστρέφοντας στην τάξη μετά την επίσκεψη ενδεικτικά ορισμένες δραστηριότητες για εμπέδωση και δημιουργική αξιοποίηση των όσων έμαθαν οι μαθητές κατά την επίσκεψη είναι οι ακόλουθες:

- Προσπαθήστε να φτιάξετε μια σύντομη παρουσίαση των βασικών σημείων της επίσκεψής σας, με αφορμή το σχετικό υλικό που έχει συγκεντρωθεί πριν και κατά τη διάρκειά της (π.χ. φωτογραφίες, κατόψεις, σημειώσεις, σχέδια και ζωγραφιές). Παρουσιάστε το υλικό σε μια έκθεση που θα οργανώσει η τάξη σας με θέμα το Ίερό και το αρχαίο θέατρο του Καβιρίου.
- Χωριστείτε σε 5 ομάδες ανάλογα με την προτίμηση σας για καθένα από τα ακόλουθα επαγγέλματα: Αρχαιολόγοι, Αρχιτέκτονες, Κοινωνιολόγοι, Συντηρητές έργων τέχνης, Λαογράφοι. Με βάση τις γνώσεις που έχετε αποκομίσει για τον αρχαιολογικό χώρο του Καβιρίου και, αφού μελετήσετε τη βιβλιογραφία που σας έχει δοθεί:
 - Οι Αρχαιολόγοι να χρονολογήσετε το μνημείο.
 - Οι Αρχιτέκτονες να διατυπώσετε τις παρατηρήσεις σας για το αρχιτεκτονικό του σχέδιο.
 - Οι Κοινωνιολόγοι να υποθέσετε τον τρόπο ζωής των κατοίκων.
 - Οι Συντηρητές να καταγράψετε τις ανάγκες συντήρησής του.
 - Οι Λαογράφοι να συνδέσετε τα λαογραφικά δεδομένα με τη λατρεία των Καβίρων.

Τέλος να συγκεντρώσετε τα ερευνητικά πορίσματα και να τα καταθέσετε κατά ομάδα και συνολικά.

- Σχεδιάστε έναν οδηγό σε δύο γλώσσες (ελληνική-αγγλική) για έναν επισκέπτη που θα ήθελε να κινηθεί στον χώρο και να γνωρίζει ποια είναι τα κτίρια που βλέπει, τη λειτουργία τους και την ιστορία του αρχαιολογικού χώρου.
- Φτιάξτε μια μακέτα του ναού των Καβίρων.
- Γράψτε ένα κείμενο που θα απευθύνετε στους γονείς σας, για να τους περιγράψετε την εμπειρία σας από την επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο του Καβιρίου.
- Συζητάμε στην τάξη με αφορμή την κατάσταση διατήρησης του θεάτρου, για το ρόλο της πολιτείας αλλά και των πολιτών σε θέματα προστασίας των μνημείων. Ενδεικτικά ερωτήματα για προβληματισμό: Ποιοι παράγοντες έχουν επιβαρύνει και εξακολουθούν να επιβαρύνουν μέχρι σήμερα την κατάσταση του θεάτρου; Ποιοι από αυτούς είναι ανθρωπογενείς (πόλεμος, πυρκαγιά, λαθρανασκαφές) και ποιοι φυσικοί (βλάστηση, επιχωμάτωση, ύδατα, διάβρωση του εδάφους); Κάτω από ποιες συνθήκες νομίζετε ότι συντελέστηκε κλοπή και λαθραία διακίνηση αρχαιολογικών ευρημάτων από το συγκεκριμένο αρχαιολογικό χώρο και από την ευρύτερη περιοχή (πόλεμος, επισφαλή μέτρα φύλαξης, αχαρτογράφητος ή αδημοσίευτος αρχαιολογικός χώροι, άναρχη οικοδόμηση); Ποιοι είναι οι αρμόδιοι φορείς για την προστασία των μνημείων; Ποια πρέπει να είναι η στάση μας απέναντι στην προστασία και τη διατήρηση των μνημείων και γενικότερα της πολιτιστικής κληρονομιάς;

- Μετά την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του αρχαιολογικού χώρου του Καβιρίου και τη συζήτηση περί προστασίας και διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς (βλ. προηγούμενη δραστηριότητα) καλούμε τους μαθητές να συντάξουν μια επιστολή προς το Υπουργείο Πολιτισμού με τις προτάσεις τους για την προστασία και ανάδειξη του χώρου.

Αξιολόγηση

Αναπόσπαστο κομμάτι για την ολοκλήρωση του προγράμματος είναι η διαδικασία της αξιολόγησης, η οποία έρχεται να ανατροφοδοτήσει τόσο τον εκπαιδευτικό όσο και τους μαθητές. Από την πλευρά μας ελέγχουμε κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι στόχοι που θέσαμε, εντοπίζουμε τα δυνατά και αδύναμα σημεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας και επαναπροσδιορίζουμε μία παρόμοια μελλοντική δράση.

Στο πλαίσιο αυτό ζητούμε και τη γνώμη των μαθητών μας για τη μορφή και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος και παράλληλα την αξιολόγηση της δικής τους εργασίας, είτε εργάστηκαν ατομικά είτε σε ομάδες.

Φύλλο αξιολόγησης μαθητή/τριας

- ✓ Ποια ήταν η αρχική σας εντύπωση, όταν αντικρύσατε τον αρχαιολογικό χώρο; Τι σκεφτήκατε; Πώς νιώσατε;

.....
.....

- ✓ Τι περιμένατε να μάθετε γι' αυτόν;

.....
.....

- ✓ Τι νομίζετε ότι μάθατε;

.....
.....

- ✓ Τι σας εντυπωσίασε περισσότερο;

.....
.....

- ✓ Τι θα θέλατε να ήταν διαφορετικό;

.....
.....

- ✓ Τι σας δυσκόλεψε;

.....
.....

- ✓ Καταφέρατε να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις του;

.....
.....

- ✓ Τι σας ενέπνευσε, ώστε να το θυμάστε;

.....
.....

Δικτυογραφία-Βιβλιογραφία

- Σχεδιάζοντας ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το αρχαίο θέατρο, στην ηλ. σελίδα: <http://ancienttheater.culture.gr/en/psifiaki-bibliothiki/--5/--6/11-sxediazontas-ena-ekpaideutiko-programma-gia-to-arxaiο-theatro-3/file>
- Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δράμας: Μαθαίνω παίζοντας στους αρχαιολογικούς χώρους της Δράμας. Εγχειρίδιο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, στην ηλ. σελίδα : http://www.didedra.gr/images/Υpiresies/2015/sx_drasthriothtwn/ekp_yliko_arxaiol_xwroi.pdf
- Δίκτυο Τοπικής Ιστορίας Ν. Βοιωτίας. Σχεδιάζοντας εκπαιδευτικά προγράμματα για χώρους πολιτισμικής αναφοράς της Βοιωτίας, στην ηλ. σελίδα: <http://www.sekthivas.mysch.gr/dti/index.html>
- Στρατής Μαϊστρέλλης, Σχολείο και αρχαιολογικοί χώροι. Σχεδιάζοντας ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, Τα Εκπαιδευτικά, Τ. 75-76, Ιανουάριος-Ιούνιος 2005, σσ. 77-89.

Υπεύθυνος Δικτύου Τοπικής Ιστορίας:

Μαϊστρέλλης Ευστράτιος, Σύμβουλος Φιλολόγων Ν.
Βοιωτίας

Συντάκτρια του Εκπαιδευτικού Προγράμματος:

Χατζή Ζωή, ΠΕ02, ΓΕ.Λ. Βαγίων

Συνεργάτες:

Κρουστάλη Μαρία, ΠΕ04.02, ΓΕ.Λ. Βαγίων

Τσαγκαρινός Γεώργιος, ΠΕ02, ΓΕ.Λ. Βαγίων